

Dichtbij huis grenzeloos internationaliseren

Internationale week

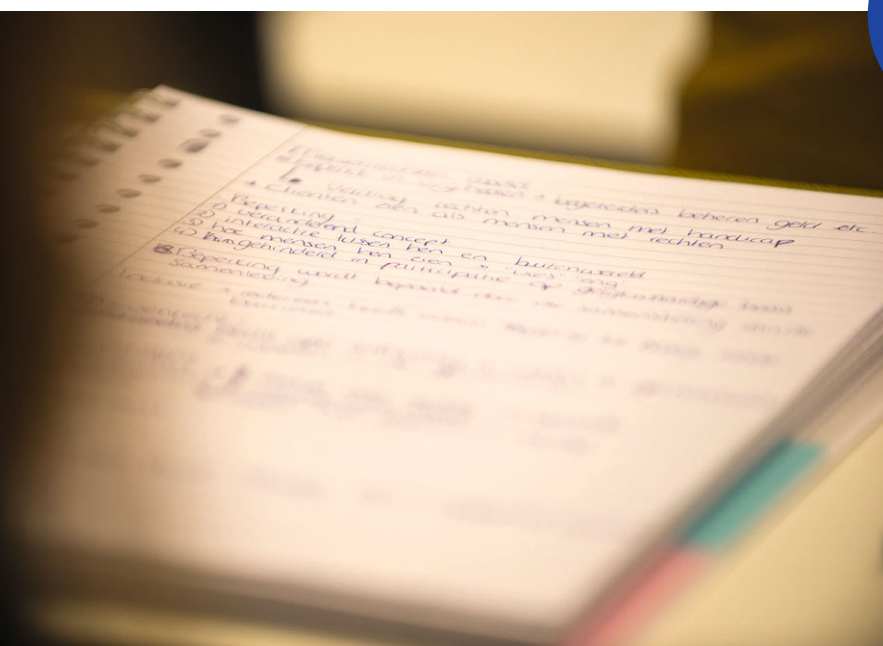
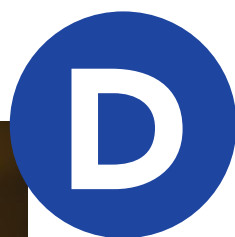

Foto: Gerian Alofs

Jaarlijks organiseert het Instituut voor Social Work aan de Hogeschool Utrecht een internationale week. Dit jaar stond in het teken van *Challenges of Social Work*. De week was een groot succes, mede dankzij de ruim vijftig internationale docenten en studenten van onze partneruniversiteiten en internationale netwerken uit Europa, de Verenigde Staten en Jamaica.

door Jolanda
Berends

De internationale week beoogt een bijdrage te leveren aan de internationalisering van het curriculum voor de opleidingen binnen het huidige Instituut voor Social Work. Het gaat dan om het opdoen van *good practices* uit het buitenland en het bieden van een internationaal perspectief op het beroep en de beroepspraktijk aan de tweedejaars studenten. In het programma staan internationaal herkenbare sociale situaties centraal. Daarvoor verwelkomen we buitenlandse sprekers om deze thema's in te leiden. Een ander aspect van de week is om studenten een internationaal perspectief te bieden op hun beroep via een andere taal, veelal het Engels. Hiermee zetten we concepten die in internationale vakliteratuur gangbaar zijn centraal, zodat ze toegankelijk worden voor de studenten tijdens hun (studie) loopbaan. Daarnaast is de internationale week een mooi moment om de studenten op te warmen voor een mogelijke studieperiode in het buitenland.

Aangezien we met deze week ook ons partnernetwerk uitnodigen, intensiveren en onderhouden wij onze contacten en contracten. Onze partners ervaren de week als een uitgelezen kans om met ons samen te werken. Het is daarom een vorm van deskundigheidsbevordering voor alle partijen. Wij vragen aan onze gasten om zelf de financiering van de reis en het verblijf te regelen. Tijdens de werkdagen biedt ons instituut dan de verzorging van de innerlijke mens. Zo wordt de internationale week ieder jaar gefinancierd voor een bescheiden bedrag van twee euro per bereikte student.

Studiepunten

Om de internationale week een plek te geven binnen onze sociaal werkopleidingen, krijgt de opleiding de ruimte om een eigen dag te organiseren. Getracht wordt om met het thema aan te sluiten op het huidige curriculum. De internationale week krijgt zo een plaats in het bestaande onderwijs, zodat deze week minder als een op zichzelf staand evenement wordt gezien.

Om studenten te inspireren is een voorbereiding op de internationale dag van belang. De opleiding leidt de dag in middels een inleidingscollege, bijvoorbeeld over *international social work*. Iedere opleiding geeft de internationale week een plek

binnen de toetsing van een specifiek vak. Op deze manier is aanwezigheid een voorwaarde en wordt de opgedane kennis getoetst.

Het organiseren van de internationale week vraagt veel aandacht en tijd. We kiezen er daarom voor om studenten te laten assisteren met de organisatie; soms vrijwillig, maar naarmate de opdracht complexer wordt, ook voor (vrije keuze)punten of als onderdeel van het excellentietraject. Studenten organiseren bijvoorbeeld het programma voor de internationale studenten. Zo ondersteunen ze deze studenten bij het zoeken naar onderdak, desgewenst bij één van onze studenten thuis om de internationale ontmoeting ook naast het programma mogelijk te maken. Verder zorgen ze bij de start ervoor dat de internationale studenten kennis met elkaar maken en bezoeken ze met elkaar een sociaal werkorganisatie.

Onze partners zien de internationale week als een mogelijkheid om hun studenten een internationaal perspectief mee te geven. Onze partner uit Freiburg biedt deze week bijvoorbeeld aan als studiereis. Bezoekende studenten van een andere partneruniversiteit geven een werkcollege aan onze studenten. Dus ook de internationale studenten ontvangen studiepunten voor het bijwonen van onze internationale dagen.

Uitdagingen

Eén van de uitdagingen voor ons sociaal werkonderwijs is om ervaringsdeskundigheid een plek te geven binnen het curriculum. Wij maken om deze reden deel uit van het internationaal PowerUs netwerk. PowerUs is een samenwerking tussen docenten, onderzoekers en ervaringsdeskundigen uit Denemarken, Duitsland, Noorwegen, Zweden, het Verenigd Koninkrijk, Nederland, Frankrijk, België, Zuid Afrika en Zwitserland. Gezamenlijk ontwikkelen zij methoden van wederzijds leren om zo de ondersteuning van kwetsbare groepen te waarborgen. Voor onze internationale week hebben we dit netwerk uitgenodigd. Het netwerk verzorgde diverse lezingen en werkcolleges voor onze studenten en docenten. Voor meer info zie www.powerus.se

Ook diversiteit is een veelvoorkomend onderwerp tijdens deze week. 'Migratie is vaak transmigratie', stelt Mieke Schrooten van onze partner Hogeschool Odisee, campus Brussel. Deze benadering, met vele sprekende en herkenbare voorbeelden, zijn ook te lezen in haar boek *Transmigratie. Hulp verlenen in een wereld van superdiversiteit*. Ze vertelt over het fenomeen dat migranten en vluchtelingen

steeds vaker doorreizen van land naar land. Binnen sociaal werk moet meer aandacht komen voor het feit dat nieuwkomers zich niet altijd vestigen in het land van aankomst.

Waar in de meeste West-Europese landen het sociaal werkberoep reeds een geschiedenis kent van een ruime eeuw, zo heeft Litouwen het sociaal werk pas vorm kunnen geven na de val van de Sovjet-Unie. Litouwen ontwikkelde zich van een geïnstitutionaliseerde sociale opvang naar sociaal werk in een *survival society*. Burgers stoppen hun energie met name in het dagelijks overleven. Dit zorgt nog steeds voor angst en onzekerheid. Het beïnvloedt de dagelijkse uitvoering van sociaal werk in Litouwen. Om deze angsten te kunnen overwinnen worden krachten van mensen, vaak in gelijke situaties of met dezelfde interesses, gebundeld om het eigenaarschap over het eigen leven terug te krijgen.

In Jamaica is sociaal werk pas sinds enige decennia een bekend beroep, maar de kennisontwikkeling komt gestaag op gang. Sociaal werkers werken hard aan het zich eigen maken en toepassen van diverse methodieken en specialiseren zich daarin. Claudette Crawford-Brown werkt voornamelijk met alleenstaande kinderen in de sloppenwijken, de zogenoemde *barrel children*. Deze kinderen zijn bijvoorbeeld door ouders achtergelaten voor het vinden van een baan in de grote stad Kingston. Met handpoppen probeert Claudette de kinderen aan het praten te krijgen over hun thuissituatie. Ook gebruikt ze muzikale middelen om kinderen te bereiken en te informeren over hun rechten. De Jamaicaanse energie spat er vanaf als ze haar verhaal vertelt aan onze studenten, maar het is schrijnend dat zij één van de weinige lokale sociaal werkers is die deze kinderen überhaupt bereikt.

Think global, act local, be social

Al met al hebben onze studenten en collega's kennis gemaakt met praktijkvoorbeelden, methodieken en theorieën waarmee ze hun kijk op sociaal werk verbreden. Dit maakt de internationale week tot een groot succes. De interculturele dialogen tussen alle aanwezigen laten ons zien dat we wereldwijd een overeenkomende motivatie kennen voor het sociaal werk, doorgaans lokaal anders uitgevoerd, maar geleid door vergelijkbare globale sociale processen. Door internationale gasten in huis te halen, kun je dus ook dichtbij huis grenzeloos internationaliseren. ●

Jolanda Berends is internationaal coördinator voor het Instituut voor Social Work aan de Hogeschool Utrecht en is als hogeschooldocent nauw betrokken bij de internationalisering van het sociaal werkonderwijs.

